

4. ЛИНИИ ПОД НАЕМ

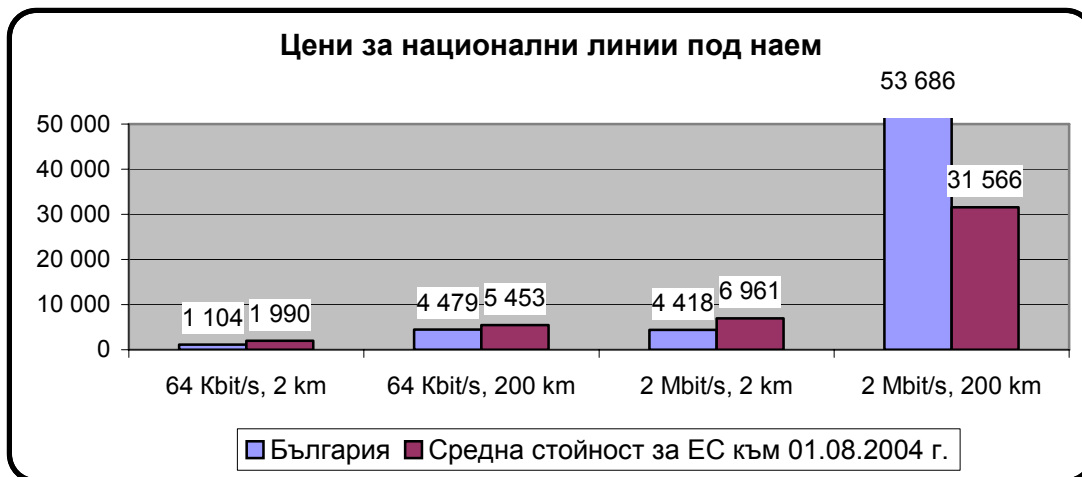
До изтичане на монопола на БТК АД върху предоставянето на услугата “линии под наем” далекосъобщителните оператори имаха право да изграждат собствени линии под наем само след отказ на БТК и при получено разрешение от КРС. С отпадането на монопола след 01.01.2003 г. се създадоха предпоставки за появата на нови участници на този сегмент от далекосъобщителния пазар. През 2004 г. КРС е издала индивидуални лицензии за осъществяване на далекосъобщения чрез далекосъобщителна мрежа за предоставяне на услугата “линии под наем” на 11 оператора: “КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД, “РАДИОТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ООД, “МОБИЛТЕЛ” АД, “КЕЙБЪЛТЕЛ” АД, “ЕВРОКОМ КАБЕЛ” ЕАД, “БУЛГАРГАЗ” ЕАД, “ПТБ” ЕАД, “ТЕЛЕВОЙС” ООД, “НЕТЕРА” ЕООД, “ВЕСТИТЕЛ БГ” АД и “ЕСТ” АД. Освен БТК АД само два други оператора, “КЕЙБЪЛТЕЛ” АД и “МОБИЛТЕЛ” АД, са обявили за периода, че са осъществявали дейност по предоставяне на услугата “линии под наем”.

В сегмента от пазара “линии под наем” се включват и радиорелейните линии на БТК АД, както и тези на лицензираните оператори за изграждане, поддържане и използване на обществени далекосъобщителни мрежи от неподвижна радиослужба. През 2004 г. КРС издаде шест нови такива лицензии: по една на “БУЛСАТКОМ” АД, “ЕВРОТУР САТ ТВ ИНЖЕНЕРИНГ” ООД, “АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК” АД, “ОРБИТЕЛ” ООД, “АТЛАНТИС НЕТ” ООД и “ПТБ” ЕАД. От лицензираните оператори за този вид далекосъобщителна дейност, освен БТК радиорелеен пренос на радио- и телевизионни сигнали предоставя и „РАКОМ НТ” ЕООД. Други четири оператора декларират, че предоставят пренос на данни, достъп до Интернет и VoIP посредством радиорелейни линии.

Към края на годината приходите от предоставяне на услугата “линии под наем” на пазара възлизат на 144,7 млн. лв., като над 90% от тях продължават да са на БТК АД. Сравнено с 2003 г. приходите от този вид далекосъобщителна дейност са нараснали с 4%.

След проведено проучване, с решение № 1749 от 16.09.2004 г. КРС определи БТК АД за оператор със значително въздействие върху пазара на предоставяне на услугата “линии под наем”. През годината компанията разработи и внесе за съгласуване в КРС типово предложение за сключване на договор за предоставяне на услугата “линии под наем”, което бе одобрено с решение на КРС № 1487 от 15.07.2004 г. и влезе в сила. Цените на услугата “линии под наем” от “минималния пакет”, предоставяни чрез фиксираната обществена телефонна мрежа на БТК АД, попадат в обхвата на регулираните от КРС цени и се определят въз основа на разходите по предоставянето им.

На фигурата по-долу е показана средната годишна цена (месечният абонамент за 12 месеца) за линии под наем, предоставяни от историческите оператори в страните от ЕС и в България. Цените са в представени в евро, без ДДС.

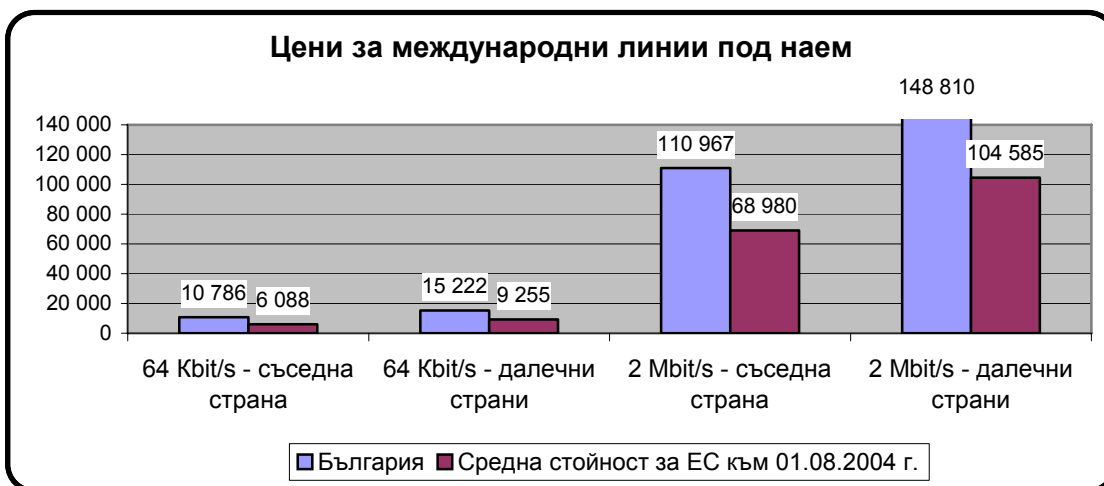

Източник: EC, 10th Report on European Electronic Communications Regulation and Markets, 2004, KPC

Фиг. 49

Цените на БТК АД за линии под наем от 64 kbit/s, 2 км и 200км, и от 2 Mbit/s 2 км са по-ниски от средната за страните от Европейския съюз съответно с 45%, 18 % и 37 %. През годината се запазва тенденцията цената за линии под наем от 2 Mbit/s 200 км да е по-висока от средните стойности за Европа - с около 70%.

В България линиите под наем от 64 kbit/s 2 км са запазили своята стойност, докато цените за линии под наем от 200 км 64 kbit/s и 2 Mbit/s са се увеличили съответно с 4 % и 15 %. Средните стойности за ЕС в сравнени с предходната 2003 г. бележат спад, като само за линиите под наем 2 Mbit/s 2 км се наблюдава увеличение от 6 %.

Източник: EC, 10th Report on European Electronic Communications Regulation and Markets, 2004, KPC

Фиг. 50

Стойностите на цените за международни линии под наем са над средните за страните от Европейския съюз. БТК АД предоставя международни линии под наем за близки и отдалечени европейски страни по цени средно с 37% по-високи от тези в страните в Европа. В сравнение с 2003 г. цените за международни линии под наем, както в България, така и за страните от ЕС, бележат спад.

Във връзка с либерализацията на пазара през следващите години се очаква да се запази тенденцията към навлизането на нови далекосъобщителни оператори и нарастване на конкуренцията, което би довело до намаление на цените на услугата "линии под наем".